

Spirituális szigetek és zarándoklatok

A sokak által tisztelt és szeretett, világot járt és a nagyvilágban sokféle elismert kerámiaművész, **Jakobovits Márta** tavaly töltötte be nyolcvanadik életévét, s ebből az alkalomból *Metaterra* címmel nyílt meg retrospektív kiállítása a nagyváradi Körösvidéki Múzeumban 2024 novemberében. A tárlatot 2025 februárjának közepéig lehetett látogatni. Jó néhányan meg is csodálták a művésznő kompozícióit, tündöklő türkizeit, fényes feketéit, ragyogó fehérjeit vagy éppenséggel a föld színeit viselő alkotásait, lelki zarándokútra indulván Jakobovits Márta mágikus művészetében. A zarándoklat persze folytatódik. Beszélgetésünk idején a kerámiaművész épp újfent Londonba készült egy új kiállítás vernisszázsára. Mesélt a mázak és formák rejtelméről, a végtelen lehetőségekről, amelyeket fölfedez az alkotás során, a kövek, levelek, fakérgék és a saját kerámiái közötti párbeszédéről, szimbiózisról, művészetének visszatérő motívumairól. Szó esett továbbá az új londoni tárlatról.

„Újra és újra provokál az, hogy az alkotási folyamat során mindig azt érzem: a következő lépés még érdekesebb lesz. Ezért sosem tudom abbahagyni a kísérletezést” – magyarázta Jakobovits Márta. Hihetetlenül csodálatos számára az is, hogy a természet időről időre olyan köveket, faleveleket ajándékoz neki, amelyek szinte éppen ugyanolya-

Kísérletezések, fölfedezések kerámiatesztekkel

nok, mint egy-egy agyagból formázott, égetett kreációja.

Jóleső érzés volt, mondja, hogy sokan megtekintették a Körösvidéki Múzeumban a *Metaterra* kiállítást. Diákok, keramikus kollégák, művészet iránt fogékony, értő és érző emberek. Érdekes volt elbeszélgetni velük, látni a reakcióikat. Volt olyan keramikus, aki a kisgyermekait is hozta, ők lehetnek a jövő kerámiaművészei.

A Nagyváradon élő alkotó kilenc éve dolgozik együtt a londoni Elizabeth Xi Bauer Galériával. Március elején pedig újabb izgalmas tárlat jött létre:

Jakobovits Márta és egy Londonban élő brazil szobrászművész, Anderson Borba kettős egyéni kiállítása, melynek címe *Harvest (Betakarítás)*. Mindkettőjük művészetére jellemző a természetközelség. Márta az agyagot, Borba a fát formázza. Rétegeket hoznak létre mázak és kollázsok segítségével. Természetes anyagokat használnak, továbbá fontos a hagyományokhoz való kapcsolódás, ugyanakkor erőteljes a kortárművészeti kontextus. Jakobovits Márta a saját munkáinak amolyan összszegző alcímként a *Spirituális szigetek* elnevezést adta. Márta ellipszis alakú kompozíciókat hozott létre: kerámiák homokkal, kövekkel, száraz levelekkel.

Érdekes, ahogy összecseng a két hasonló, mégis merőben más művészet, a keramikusé és a szobrászé.

Márta kerámiái időnként „vándorolnak” ide-oda. Például az egyik türkiz kerámiaegyüttese a budapesti Néprajzi Múzeumban, míg néhány alkotása Horvátországban, az *Érintés* című csoportos kiállításon szemlélhető meg. És a tavasz második hónapjában Márta máris visszatér a brit fővárosba: nagy örömmel újságolta el, hogy meghívást kapott a londoni Magyar Kulturális Intézetbe, ahol április 30-án nyitják meg egyéni tárlatát, az Elizabeth Xi Bauer Galéria együttműködésével. Ez lesz az első képzőművészeti kiállítás a Magyar Kulturális Intézetben, igazi premiernek számít majd e rendezvény.

És ha már a vándorlásoknál tartunk, Jakobovits Márta világában vannak visszatérő motívumok, szimbólumok. Ilyen például a zarándoklat, a metaterra, a metamorphosis mimesis. Arról is beszélgettünk, hogy mit jelent Mártának az időtlenség és az idő múlása. „Folyamatokban gondolkodom. Ezért nem létezik olyan, hogy lezárt munka. Egyik alkotás szüli a másikat, egyik lépés követi a másikat. Ha elérek egy eredményt, az újabb kihívásra sarkall. Az elmélyülés élményt ad. Rengeteg titok áll előttem, amelyekhez szeretnék közelebb kerülni, amelyekre szeretnék valamiképpen rávilágítani. Óriási ajándék, hogy ezzel foglalkozhatom. Különleges érzésekkel töltenek el mindazok a hangulatok, amelyeket átélek, megtapasztalok az anyagokkal való dialógusokon keresztül. Ha az alkotásaim másnak is örömet adnak, az még nagyobb boldogság. A keramikusok között nagyon

Kedves látogatókkal a Körösvidéki Múzeumban

jó a kollegiális viszony. Jóleső érzés, ha a munkáim tovább inspirálnak más művészeket. Mindez spirituális

energiákat ad. Mint ahogyan az is, amikor utazom az időben. Néha visszamegyek a kezdetekig. Ugyanazt a rácsodálkozást élem át, mint amit az első ember érezhetett, aki az agyaghoz nyúlt, ami által magyarázta magának a létezést, a lét titokzatosságát. Az alkotási folyamat során minden munkafázis érdekes. Különleges utakat járhatok be. Minden az alkotó ún. lelki szűrőjén megy át, ez nyújt egy szubjektív, egyedi vonulatot. A saját életemet fordítottam és fordítom le a zarándoklatokon keresztül. Minden élet egy zarándokút. Sokat lehet töprengeni azon, hogy miért szólít meg valami, hogy miért van rám hatással. Mindez bevonzza a hasonló lelkületű embereket. Érdekes lelki rokonságok jönnek létre. A természethez való viszonyomat jól jellemzi az, hogy minden forma, minden természeti elem megszólíthat és inspirálhat. Temérdek ajándékot kaptam a Teremtőtől mind vizuálisan, mind lelkileg, spirituálisan.”

Tóth Hajnal